

ZAKBOEK
voor de
BEGINNENDE
BELEGGER

JEROEN SOMERS

*Van sparen uit gewoonte
naar beleggen met vertrouwen*

Lannoo

*Voor pa en ma,
mijn gidsen*

INHOUD

VOORWOORD	13
------------------------	----

INLEIDING Waarom nóg een boek over beleggen?	19
---	----

HOOFDSTUK 1

Kan ik niet gewoon rustig blijven sparen?	22
--	----

1 Moeder, waarom sparen wij?	24
---	----

2 Waar spaar ik best?	25
------------------------------------	----

Kan ik een zichtrekening gebruiken om te sparen?	25
--	----

Is elke spaarrekening hetzelfde?	26
--	----

Wat is een gereguleerde spaarrekening?	26
--	----

Wat is een niet-gereguleerde spaarrekening?	28
---	----

Wat is een termijnrekening?	29
-----------------------------------	----

3 Is sparen eigenlijk veilig?	31
--	----

Wat is er goed aan sparen?	31
----------------------------------	----

Staat mijn spaargeld écht ‘te slapen’?	32
--	----

4 Is het zo erg als ik alleen maar spaar?	34
--	----

Wat is dat nu eigenlijk, inflatie?	34
--	----

Is inflatie écht een nachtmerrie voor mijn spaargeld?	35
---	----

Ben ik dan de enige die nog niet belegt?	36
--	----

Dus ik moet zo snel mogelijk ál mijn spaargeld beleggen?	37
--	----

HOOFDSTUK 2

Wat is beleggen eigenlijk?40

- 1 Wat is het verschil tussen sparen en beleggen? 42
 - Is beleggen niet gewoon gokken? 43
 - Is beleggen dan niet vreselijk saai? 44
- 2 Hoe kan ik mijn geld ‘voor mij laten werken’? 46
 - Hoe groeit mijn beleggingsgeld? 46
 - Hoe snel word ik dan rijk? 48
 - Welke beursexperts moet ik volgen? 50

HOOFDSTUK 3

Is beleggen wel iets voor mij? 54

- 1 Ben ik er wel klaar voor? 56
 - Ik ken er niets van: wanneer weet ik genoeg? 56
 - Wat als ik er geen tijd voor heb? 57
 - Kan ik beleggen ‘uitproberen’ vooraleer écht van start te gaan? 59
- 2 Heb ik wel geld genoeg om te beleggen? 61
 - Hoe weet ik hoeveel ik kan beleggen? 62
 - Moet ik ook nog blijven sparen, en hoeveel dan? 64
 - Wat als ik mijn geld plots tóch nodig heb? 66
- 3 Moet ik dan vooral voor mijn pensioen beleggen? 67
 - Ik krijg toch een wettelijk pensioen? Is dat niet genoeg? 69
 - Hoelang moet ik eigenlijk beleggen? 70
 - En welk bedrag moet ik dan beleggen? 71
- 4 Ben ik wel stressbestendig genoeg om te beleggen? 73
 - Wat als ik begin te panikeren? 74
 - Wat als ik iets verkeerd doe? 76

HOOFDSTUK 4

Hoe begin ik aan beleggen? 78

- 1 Wanneer is het juiste moment om te beginnen? 80
 - Ben ik al te laat om nu nog te beginnen? 82
 - Bestaan er ‘goede’ of ‘slechte’ momenten om te beleggen? 83
 - Beleg ik alles ineens, of af en toe een stukje? 86
 - Wat als ik eens oversla, is dat dan een probleem? 88
- 2 Waar beleg ik dan concreet? 90
 - Beleg ik via mijn bank, of kan het ook elders? 90
 - Zijn online beleggingsplatformen wel veilig en betrouwbaar? 91
 - Wat als mijn bank of broker failliet gaat, ben ik dan alles kwijt? 93
 - Als ik iets niet snap: waar kan ik dan terecht? 94
- 3 Hoe beleg ik dan concreet? 96
 - Is een beleggersrekening snel geregeld? 96
 - Moet ik zelf dingen kopen, of gebeurt dat automatisch? 97
- 4 Wat zal beleggen mij kosten? 99
 - Oei, al die kosten! Is beleggen nog de moeite waard? 100
 - Hoe zit het met belastingen? 101

HOOFDSTUK 5

Ik ga beleggen! Dus ik moet aandelen kopen? 104

- 1 Waarom heeft iedereen het altijd over aandelen? 106
- 2 Wat koop ik nu precies als ik een aandeel koop? 108
 - Is een aandeel een stukje papier of zit er meer achter? 108
 - Moet ik veel geld op tafel leggen voor een aandeel? 109
 - Vraagt dat veel werk, beleggen in aandelen? 110

3	Hoe werkt dat dan met die beurs?	113
	Wat betekenen 'beurs' en 'beurskoersen' eigenlijk?	113
	Waarom stijgen of dalen beurskoersen voortdurend?	114
4	Wat brengt beleggen eigenlijk op?	117
	Hoe weet ik welk rendement ik moet halen?	118
	Wat brengt een aandeel dan op?	120
	Krijg ik ook nog iets terwijl ik mijn aandelen gewoon bijhoud?	122
5	Kan ik geld verliezen met beleggen?	126
	Is een koers die zakt hetzelfde als geld dat weg is?	127
	Kan ik alles verliezen met aandelen?	129
	Wat gebeurt er bij een crisis?	130
6	Zijn aandelen een goed idee voor een beginnende belegger?	133
	Bestaan er alternatieven voor aandelen?	134

HOOFDSTUK 6

Waarin beleg ik dan beter wél als beginner? 138

1	Kan ik in iets veiligers beleggen dan in aandelen?	141
	Hoe werkt een obligatie?	141
	Hoeveel geld moet ik op tafel leggen voor een obligatie?	145
	Wat brengt een obligatie op en kan ik er ook geld mee verliezen?	147
	Hoe koop ik een obligatie?	153
	Moet ik als beginner dan voor obligaties kiezen?	157
2	Moet ik verschillende beleggingen hebben of is eentje genoeg?	160
	Wat is spreiding en hoe doe ik dat?	160
	Hoeveel verschillende beleggingen moet ik dan hebben?	161

3	Moet ik die beleggingen nu echt allemaal zelf gaan uitkiezen?	163
	Kan er iemand anders voor mij beleggen?	164
	Ik kan écht niet kiezen: hoe weet ik welk fonds bij mij past?	174
	En een pensioenspaarfonds, is dat interessant?	175
	Waarom spreekt iedereen over ‘hangmatbeleggen’?	180
	Moet ik die fondsen zelf gaan zoeken?	193
4	Zijn er nog andere manieren om te beleggen?	198
	Is beleggen in vastgoed niet beter?	200
	Ik kan ook beleggen via verzekeringen? Is dat dan veiliger?	203
	En wat met crypto en bitcoin, is dat zo interessant als ze zeggen?	206
	Kan ik ook gewoon beleggen in dingen die ik kan vastnemen?	209

HOOFDSTUK 7

Help, ik beleg!

1	Moet ik er veel mee bezig zijn?	215
2	Wanneer zie ik resultaat?	217
3	Wanneer stop ik?	218
	Wanneer moet ik verkopen?	218
	Kan ik stoppen wanneer ik wil of wanneer het nodig is?	220
	Wat moet ik doen als ik ouder word?	221
4	Oei, het zakt. En nu?	224

HOOFDSTUK 8

Wat moet ik écht onthouden?	226
-----------------------------------	-----

Weet waarom: bepaal je doel(en)	228
---------------------------------------	-----

Weet hoeveel: bepaal je startbedrag	228
---	-----

Weet wat kan: maak het haalbaar	229
---------------------------------------	-----

Weet waarin: kies je belegging(en)	229
--	-----

Weet wanneer: kies je moment	230
------------------------------------	-----

Weet waar: solo of in teamverband	230
---	-----

NAWOORD U belegt toch ook?	233
---	-----

DANKWOORD	237
------------------------	-----

VOORWOORD

Financiële geletterdheid is een duur woord om te zeggen: ‘Snappen wat er met je centen gebeurt.’ En je kunt er niet vroeg genoeg mee beginnen. Echt waar. Als ik op mijn achttiende wist wat ik nu weet, dan schreef ik dit voorwoord niet vanop mijn laptop, maar dicteerde ik het vanuit mijn hangmat op een privé-eiland terwijl iemand druiven in mijn mond liet vallen.

Het probleem is: op school leren we alles. We leren de stelling van Pythagoras, de hoofdsteden van landen die niet meer bestaan, we leren ontleden. Maar leren we hoe interest werkt? Leren we wat inflatie doet met ons spaargeld? Leren we het verschil tussen een aandeel en een obligatie? Nee. Nada. Nop. En dat is een ramp. Want zodra je van school komt, gooit de wereld je in het diepe: ‘Hier is je loon, succes ermee, en ah ja, *den elentrik* is net 40 procent duurder geworden!’ Daarom ben ik zo blij met dit boek van Jeroen Somers. Want Jeroen snapt het. Kijk, sparen is niet slecht, hè. Je moet een buffer hebben. Als je wasmachine morgen ontploft, dan moet je dat kunnen betalen. Maar al de rest? Dat geld wordt eigenlijk elke dag een klein beetje minder waard. Neem dat van mij aan.

En waarom moeten jullie dat van mij aannemen? Wel, de meesten onder jullie weten dat ik een komiek ben, maar ik ben ook econoom. Ja, echt. Ik heb een diploma en alles. Ik heb examens gedaan over macro-economie, papers geschreven over fiscaal beleid, en urenlang naar grafieken gestaard tot mijn ogen begonnen te bloeden. Figuurlijk dan. Meestal, toch... Tegenwoordig maak ik programma's over economie. Geen saaie lezingen, maar echte gesprekken over geld, over keuzes, over waarom we collectief zo slecht zijn in iets dat zo belangrijk is. En weet je wat me elke keer weer opvalt? De honger. Niet naar geld zelf, maar naar begrip. Mensen willen snappen hoe het werkt. Ze zijn

het beu om zich dom te voelen wanneer ze hun bankafschrift lezen. Ze zijn het beu dat financieel nieuws klinkt alsof het in een geheime taal wordt uitgesproken, toegankelijk alleen voor ingewijden met stropdassen en spreadsheets. Daarom was ik zo blij toen ik dit boek las.

Jeroen heeft iets gedaan wat zeldzaam is: hij heeft een boek over beleggen geschreven dat je niet in slaap sust. Sterker nog, ik heb hardop gelachen. Meerdere keren. En ik lach niet snel om financiële literatuur. Maar dit is anders. Dit is een boek geschreven door iemand die toegeeft dat hij het ook niet allemaal snapte. Die vertelt over zijn eigen blunders, zijn eigen twijfels, zijn eigen reis van ‘ik zou moeten beleggen’ naar ‘ik beleg effectief’.

Als het over geld gaat, hoor ik voortdurend één ding: mensen denken dat ze te laat zijn. Te laat om te beginnen met sparen. Te laat om te leren over beleggen. Te laat om hun financiële leven op orde te krijgen. En ik begrijp dat gevoel. Echt. Wanneer je op Instagram ziet dat een achttienjarige zijn derde appartement koopt met ‘passief inkomen uit crypto’, voel je je al snel een dinosaurius. Een financieel fossiel. Maar hier is de waarheid, en ik zeg dit als econoom én als mens: die achttienjarige liegt waarschijnlijk. Of hij heeft heel rijke ouders. Of beide. De realiteit is dat de meeste mensen – normale mensen, mensen met jobs en kinderen en rekeningen – pas later in hun leven serieus beginnen na te denken over beleggen. En dat is oké. Het kan beter (daarom dit boek), maar het is oké.

Wat niet oké is, is *nooit* beginnen. En daar komt dit boek binnen. Het is geen handleiding om snel rijk te worden. Het is geen verzameling geheime tips waarvan ‘de banken niet willen dat je dit weet’. Het is gewoon een eerlijk, grappig, toegankelijk verhaal over hoe beleggen werkt. Zonder de bullshit. Zonder de grafieken die eruitzien alsof ze ontworpen zijn door kleuters die leren tekenen. Zonder het jargon dat specifiek lijkt uitgevonden om te communiceren met aliens. Want wat mij dikwijls stoort, is

de impliciete boodschap dat als je geld niet begrijpt, je niet slim genoeg bent. Wat volslagen onzin is. De basisprincipes van beleggen zijn niet moeilijker dan koken. Ja, er zijn sterrenchefs die gerechten maken die wij nooit zullen evenaren, maar dat betekent niet dat wij geen fantastische spaghetti kunnen maken.

Dit boek leert je spaghetti maken, en stoofvlees, en als je het zelf serieus neemt, dan leer je dankzij dit boek zelfs een steak bakken op cuisson. Oké, ik overdreef misschien met de kookmetaforen, maar je snapt wat ik bedoel. Je hoeft geen financieel genie te zijn om je geld slim te beheren. Je hebt gewoon informatie nodig. Goede, eerlijke, begrijpelijke informatie. En een beetje humor helpt ook, want geld maakt niet gelukkig; maar als je morgen opstaat met een miljoen op je rekening, dan ga je niet *bleiten*.

Ik maak programma's over economie omdat ik geloof dat iedereen het recht heeft om te begrijpen hoe de wereld werkt. Niet alleen de mensen die economie hebben gestudeerd. Niet alleen de mensen met aandelenportefeuilles en vakantiehuisen. Iedereen. De verpleegkundige die nachtshifts draait. De leerkracht die dertig kinderen tegelijk probeert te onderwijzen. De zelfstandige die elke maand hoopt dat de facturen betaald worden. Zij verdienen het om te weten hoe ze hun zuurverdiende geld kunnen laten groeien. En ze verdienen een boek dat hen niet behandelt als idioten.

Dit is dat boek. Jeroen schrijft met geduld, met humor, en met het besef dat zijn publiek bestaat uit mensen, niet uit rekenmachines. Hij neemt je mee op zijn reis en voor je het weet, begrijp je concepten die een week geleden nog Latijn leken. Niet omdat je plots een genie bent geworden, maar omdat iemand eindelijk de moeite nam om het fatsoenlijk uit te leggen. En in het kader van financiële geletterdheid is dit goud waard.

Dus, lieve mensen. Lees dit boek. Neem de tijd. Maak aantekeningen als je wilt, of niet, ik ben je moeder niet. Maar doe

jezelf een plezier en stop met bang zijn van geld. Stop met denken dat het alleen voor de 'rijken' is. Stop met uw geld te laten wegsmelten door inflatie alsof het een ijsje is in de Sahara.

Lees dit boek. Lach met de blunders. Leer van de inzichten. En vooral: begin eraan. Je toekomstige ik zal je dankbaar zijn. Want de beste tijd om te beginnen met beleggen was twintig jaar geleden. De op één na beste tijd is nu. En nu is een goed moment.

Veel plezier,
Kamal Kharmach

Je hoeft geen financieel genie te zijn om je geld slim te beheren. Je hebt gewoon goede, eerlijke, begrijpelijke informatie nodig.

INLEIDING

Waarom nóg een boek over beleggen?

Over geld lezen is saai. Punt. Het is in elk geval leuker om het uit te geven. Zeker aan dingen die je niet nodig hebt, maar waarvan je op dat moment overtuigd bent dat je niet zonder kunt. En toch... geld blijft een taboe. We praten er nauwelijks over. Behalve als het goed gaat – dan delen we onze successen maar al te graag. Maar toegeven dat je iets niet snapt? Dat je niet weet wat je met je spaargeld moet doen? Dat je wilt beleggen, maar eigenlijk geen idee hebt wat dat inhoudt? Het voelt al snel alsof je achterloopt, want iedereen anders lijkt het wél te snappen: aandelen, obligaties, hangmatbeleggen, *index trackers*, bitcoin. Als je nu nog niet belegt, ben je te laat... Toch? Niet dus. Ik heb mij die vragen ook gesteld, de meeste pas na mijn vijfendertigste. Toen ik écht begon te beleggen, was ik al in de véértig. In de middeleeuwen was je dan al bijna dood. En dan begon het nog met een volledig foute aanpak, tijdens de coronacrisis. Maar daarover later meer.

Nu heb je dus een boek over geldzaken vast. Kijk eens aan! Eentje over beleggen dan nog... Bij veel van die boeken beginnen mijn hersenen na een paar zinnen al nerveus te zoeken naar de nooduitgang. En dan moet die kortsluiting bij de eerstvolgende grafiek of tabel nog komen. Daar zit ik dan op mijn terras: koffietje erbij, zonnebril op, op zoek naar dat klein beetje leesplezier. Terwijl het boek naar mij schreeuwt: 'Hoezo, je bent geen boekhouder?!'

Met dit boek wil ik het anders doen. Ik heb geen spannend leven, geen fictieve verhaallijnen. Wat ik wél heb, is twintig jaar

ervaring in de financiële sector. Juist, ja. Dat klinkt ongeveer even opwindend als een archivaris die zich voorbereidt op... tja, wat doet die eigenlijk? *Soit*, in dat leven geef ik al eens een lezing over sparen en beleggen, of een cursus beleggingsfondsen. Aan studenten in sneakers, of bankiers in maatpak. Doorgaans zelfs met succes! (Of zo laten ze toch blijken.)

Wat me opvalt? Mensen zijn nog altijd op zoek naar begrijpelijke info over beleggen – ondanks alle boeken, blogs, podcasts en influencers. En dat gebrek aan heldere uitleg houdt velen tegen om te *starten* met beleggen, zo blijkt. Dus dacht ik: waarom niet zelf iets schrijven? Ik heb mijn presentaties erbij genomen en er een boek van gebreid. Geen droge theorie, en al zeker geen grafieken. Wel inzichten die je hopelijk helpen. En af en toe een glimlach.

Dit boek is voor jou. Als je wilt weten hoe beleggen werkt. Als je eens iets anders wilt dan een podcast, maar even toegankelijk. Als je vooruit wilt, maar in je eigen tempo. Als je nieuwsgierig bent naar beleggen, maar geen zin hebt in vakjargon. Als je denkt: 'Beleggen? Dat komt er nooit van.' Maar dat het alsnog blijft knagen. Ik wil je dus graag helpen bij het zetten van die, toch wel onbekende, stap van sparen naar beleggen.

Laat me wel duidelijk zijn: ik weet niet alles, integendeel. Wat ik hier vertel, heb ik zelf ondervonden. Met fouten. Véél fouten. Ik verkondig geen Grote Waarheid. Ik geloof niet in één ideale weg naar financiële rust. Alle wegen leiden naar Rome – hopelijk ook die van mij. En zo niet, dan hebben we ons toch geamuseerd. Ik deel dus straks mijn lessen met jou, de ene al wat avontuurlijker dan de andere. Hopelijk helpen ze jou ook. Om wat helderheid te brengen.

Dit boek is niet geschreven om jou álles over beleggen te leren, verre van. Maar ik wil je wel genoeg geven om degelijk te kunnen starten, een stevige basis. Zie dit boek dus als een van de vele bronnen die je kunt raadplegen om iets meer te weten te